

A&G KRONIEK

Nieuwsbrief van de Vereniging Ambacht & Gereedschap oktober 2021 nr. 62

Najaarsbijeenkomst op 20 November 2021
Kulturhus De Breehoek, Markstraat 59, 3925 JP Scherpenzeel

Van de voorzitter

Dit is voor het laatst dat ik als voorzitter van Ambacht & Gereedschap een woordje tot u mag richten. Na negen jaar in deze bijzondere functie zit het er voor mij op. In de komende jaarvergadering hoop ik de hamer door te kunnen geven aan mijn opvolger, Ben Boone. Dit

gaat niet zonder spijt, want het waren mooie jaren waar ik met veel plezier op terugkijk. Niettemin had ik mij het eind van mijn mandaat anders voorgesteld. Vanwege het Corona virus konden de laatste drie bijeenkomsten niet doorgaan, iets dat niemand zich wenst. Gelukkig kunnen we nu de draad weer oppakken en kan de najaarsbijeenkomst dit jaar doorgaan. Ook kunnen we volgend voorjaar eindelijk onze reeds aangekondigde excursie naar de Betuwe weer op de rol zetten. Gezien het succes van de eerdere regionale bijeenkomsten hoop ik dat deze dit najaar ook weer van start kunnen gaan.

Na twee jaar van gedwongen thuiszitten ben ik erg blij dat we op 20 november een bijzondere dag kun-

nen gaan beleven. De nieuwe locatie in Scherpenzeel is om vele redenen aanzienlijk beter dan wat we van de laatste twee bijeenkomsten gewend waren. We zijn dan ook verheugd dat we hier ons 30-jarig jubileum kunnen vieren. Om dit enige luister bij te zetten zal u door de vereniging een uitgebreide broodjeslunch worden aangeboden. Daarnaast hoop ik dat iedereen een mooi stuk uit zijn verzameling weet mee te brengen voor het fotoboek dat als blijvend aandenken aan deze dag zal verschijnen. (zie toelichting programma). Vorig jaar heeft u al een voorschotje op het jubileum gehad in de vorm van een extra dikke Gildebrief. Maar ook de editie van dit jaar, die op 20 november wederom aan de deelnemers zal worden uitgereikt (niet-deelnemers krijgen hem later per post) heeft toch ook weer enkele pagina's méér dan een normale uitgave. Verder hebben we een veiling met bijna dubbel zoveel stukken als normaal en een rijk gevulde verenigingsstafel met gereedschappen, waar ieder wat van zijn gading zal kunnen vinden. Als bestuur hopen wij u dan ook op 20 november in grote getale te zien verschijnen en verheugen ons op een vriendschappelijk weerzien.

Hein Coolen (voorzitter)

Wij willen iedereen die zich opgeeft voor de najaarsbijeenkomst verzoeken een bijzonder stuk gereedschap uit zijn verzameling mee te brengen.

Hiervan maken we dan een fotoboek als blijvende herinnering.

Zie meer hierover op blz 3.

Najaarsbijeenkomst 2021

De Najaarsbijeenkomst zal dit jaar worden gehouden in Kulturhus De Breehoek, Marktstraat 59, 3925 JP Scherpenzeel.

De locatie van twee jaar geleden was niet meer beschikbaar, bovendien werd dit complex toch als te klein ervaren. De Breehoek echter is aanzienlijk ruimer met ook voldoende parkeergelegenheid. Bovendien is het meer centraal gelegen. Voor kaart en routebeschrijving wordt verwezen naar de desbetreffende pagina in deze Kroniek.

De zaal heeft een multifunctioneel karakter en biedt ruimte voor maar liefst 450 mensen. Het voorste gedeelte van de zaal zal worden ingericht voor onze plenaire sessies zoals de jaarvergadering en de veiling terwijl achterin onze diverse activiteiten zoals ledenverkoop en demonstraties ruim plek kunnen vinden.

Gratis lunch

Aangezien we voor het eerst weer bijeen zijn sinds twee jaar, gecombineerd met het feit dat we ons 30-jarig bestaan vieren, hebben we gemeend een bijzonder tintje aan deze najaarsbijeenkomst te moeten geven. **Allereerst zal de lunch u door A & G worden aangeboden, u hoeft hiervoor dus niets extra's te betalen.**

Fotoboek door en voor de leden

Verder hebben we het idee van vorig jaar om een fotoboek te produceren wederom van stal gehaald. Hiervoor willen we aan al onze deelnemers vragen een bijzonder stuk gereedschap uit hun collectie mee te brengen. Het hoeft niet persé duur of zeldzaam te zijn, ofschoon dit uiteraard wel mag, als het maar bijzonder is. Elk stuk

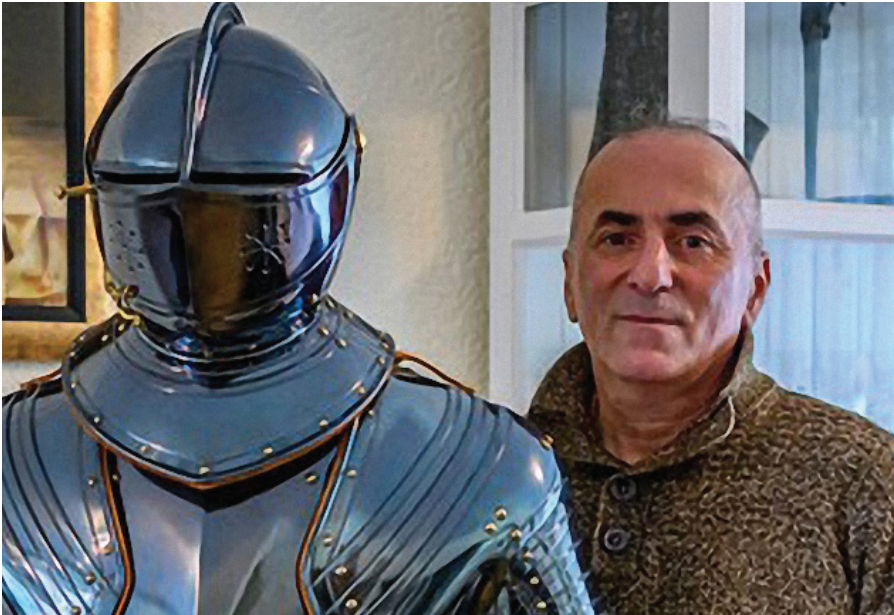

dat wordt ingebracht zal ter plekke in een kleine fotostudio worden gefotografeerd. Tegelijkertijd zal Ria van den Bunt de bijbehorende teksten invoeren. Deze (korte) tekst kan door u op papier worden aangeleverd of ter plekke mondeling worden gecommuniceerd. Vervolgens zal hiervan een fotoboek worden gemaakt dat gratis aan de leden zal worden verstrekt. Een echt boek door en voor de leden. Het streven is er op gericht de verzending hiervan in het voorjaar te doen, samen met de Kroniek, dit om portokosten te besparen. **Wij hopen van harte dat dit idee bij velen weerklank zal vinden en dat iedereen een mooi stuk meebrengt naar Scherpenzeel.**

Activiteiten

Naast veiling, verloting en taferverkoop door leden, waarover elders in deze Kroniek meer, zullen er ook weer een aantal presentaties en demonstraties te zien zijn. Inmiddels hebben we zekerheid over de deelname van metaalkunstenaar Gotcha Lagidse, restaurateur Geert Hardeman, passerverzamelaar Luc Boerman, enthousiast houtbewerker Gerard Krielaart en miniatuur stoommachine bouwer Willy Basten.

Gotscha Lagidse kwam in 1995 vanuit zijn geboorteland Georgië naar Nederland. Sindsdien hebben velen kennis gemaakt met zijn buitengewone vaktechnische en artistieke talenten op het gebied

van metaalbewerking. Zijn bijzondere belangstelling gaat uit naar harnassen en blanke wapens. Met name de door hem vervaardigde traditionele, met goud ingelegde Georgische zwaarden en dolken zijn ware juweeltjes. Verschillende Nederlandse musea bezitten stukken van zijn hand, waaronder vier complete harnassen. Daarnaast is hij meester goudsmid en heeft hij als metaalrestaurator in de loop der jaren een veelheid van uiteenlopende metalen objecten in volle glorie hersteld. Tot en met 6 maart 2022 kan zijn werk worden bewonderd tijdens de overzichtstentoonstelling *'Gotcha Lagidse, het geheim van de smid'*, in museum Het Markiezenhof in Bergen op Zoom (www.markiezenhof.nl).

Meer informatie over Gotcha is te vinden in het boek *'Man en Werkplaats'* (editie 2020) en op zijn persoonlijke website www.gotcha.nl

Inmiddels een goede bekende is Geert Hardeman, die reeds eerder bij ons demonstreerde. Voor de komende Gildebrief schreef Geert een stukje over de restauratie van oude trappen, meer in het bijzonder het draaien van ellipsvormige trapballusters, een ware kunst waarvan hij ons iets zal laten zien. Het draaien zelf is helaas niet mogelijk, maar het door hem meegebrachte materiaal zal ongetwijfeld een levendige discussie kunnen losmaken.

Verder zal Luc Boerman zal ons een inkijkje geven in zijn bijzon-

dere verzameling passers en passerdozen.

Gerard Krielaart gaat een demonstratie geven van de Leigh zwaaiwstaartmal. Hij zal laten zien hoe dit werkt aan de hand van een aantal kant en klare voorbeelden. Helaas is het ook hier vanwege het lawaai en stof niet mogelijk met de bovenfrees aan het werk te gaan, maar de presentatie op zich zal volgens hem niettemin voldoende duidelijk zijn.

Tot slot Willy Basten uit Hernen die al jaren miniatuurmachines bouwt waarbij alle onderdelen door hem zelf worden gemaakt. Hij zal op de bijeenkomst een aantal van zijn voortbrengselen demonstreren en nader ingaan op techniek van het werken op kleine schaal.

Coronaregels

Het is zaak dat u zich voor de najaarsbijeenkomst tijdig opgeeft. Aangezien de Coronaregels sterk aan verandering onderhevig zijn zullen wij aan alle deelnemers voor 20 november een email uitzenden met daarin de dan geldende voorwaarden. Zorg er dan ook voor dat bij de ledenadministratie een geldig emailadres bekend is (administratie@ambachtengereedschap.nl) Wel moet u er al vast rekening mee houden dat een **Coronapas mogelijk verplicht** zal zijn.

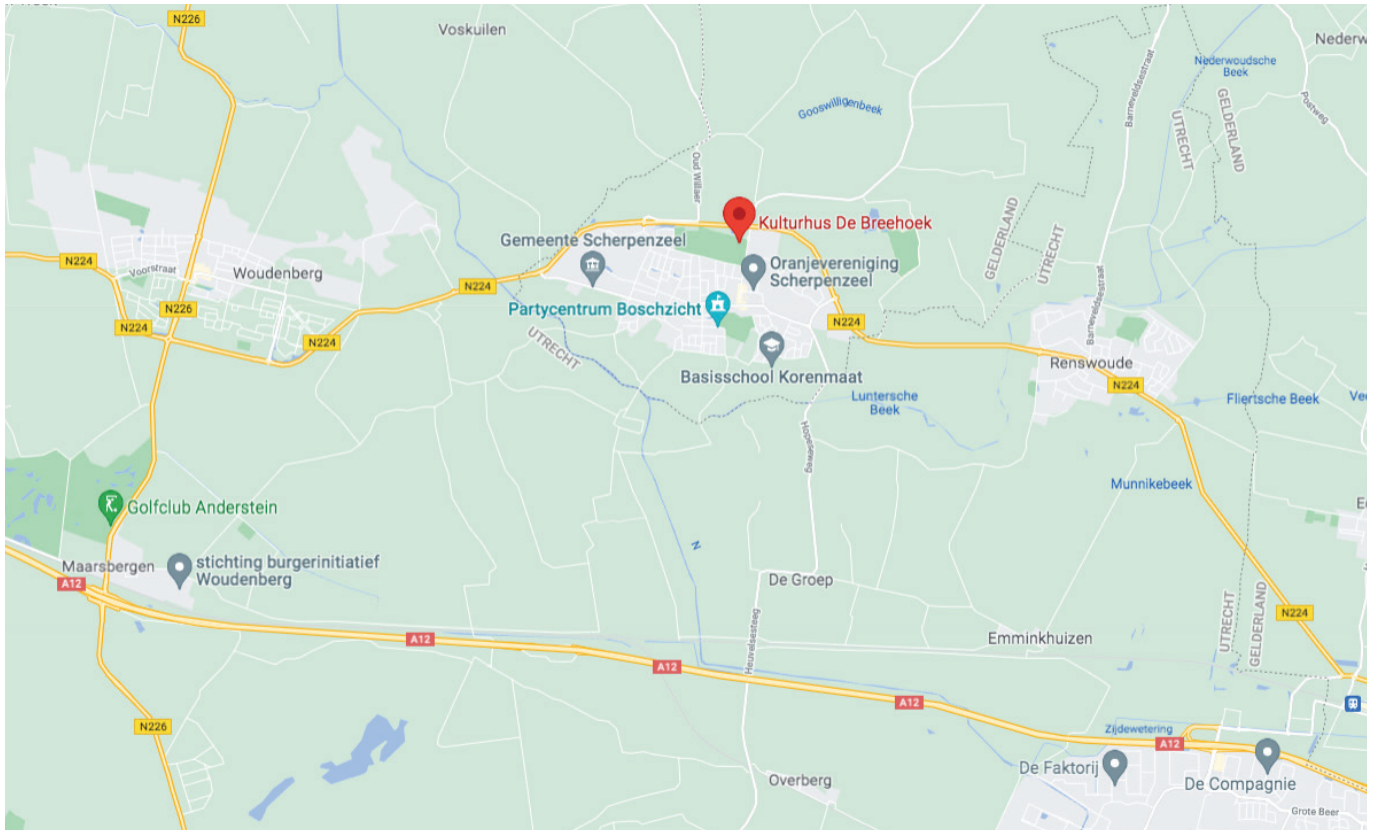
Info voor bezoekers Breehoek Scherpenzeel

Adres:

Kulturhus De Breehoek, Marktstraat 59, 3925 JP Scherpenzeel, T: 033-2772924

Auto route:

De Breehoek is te bereiken via de Provinciale weg N 224, waar u in Scherpenzeel de Marktstraat inrijdt. De Breehoek ligt net voorbij de eerste rotonde aan de rechtse kant.

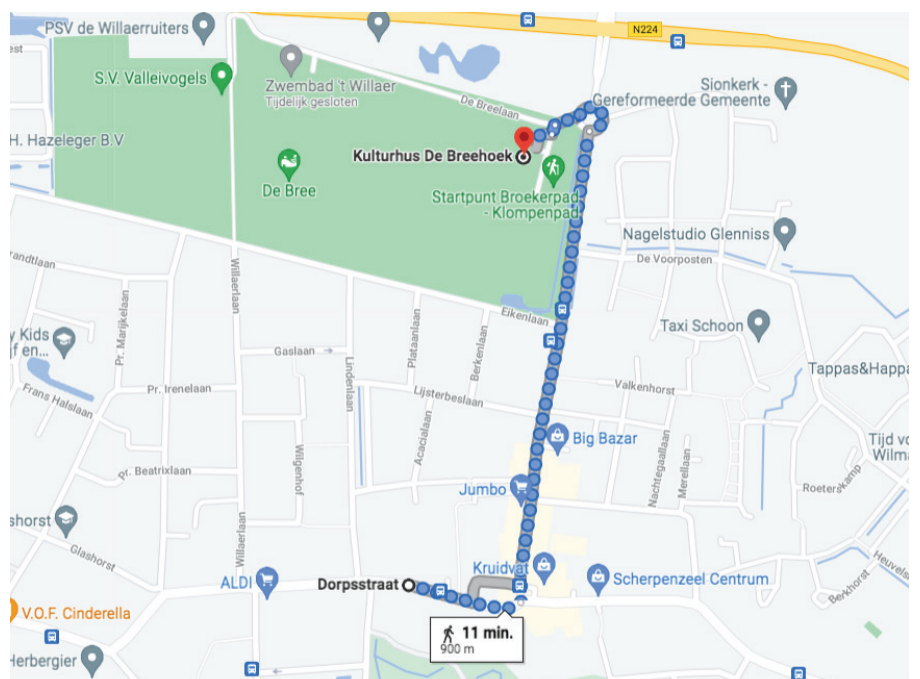

Via openbaar vervoer:

Het dichtstbijzijnde treinstation is Veenendaal-De Klomp. Neem van hier af Streekbus 80 (richting Amersfoort via Leusden) – duur busreis 12 minuten. Stap uit bij de bushalte Kerk, Scherpenzeel (A). Vanaf hier is het nog eens 11 minuten lopen naar de Breehoek (B)

Tip:

check altijd voordat u op reis gaat de actuele reisinformatie op: <https://9292.nl>

Programma

najaarsbijeenkomst 2021

- 09.00 uur: De Breehoek open voor medewerkers en standhouders
- 09.30 uur: De Breehoek open voor leden en introducés. **Mogelijk controle op coronapas!**
Koffie verkrijgbaar in het restaurantgedeelte
Aanmelden en uitgifte van veilingnummers
Inrichting van verkooptafels.
- 10.30 uur: Welkom door de voorzitter Hein Coolen en aanvang van de Algemene Ledenvergadering
- 11.30 uur: Koffiepauze en gelegenheid tot bijpraten
A & G tafelronde met:
- Een aantal tafels met demonstraties/presentaties en de mogelijkheid tot het stellen van vragen
- De bekende 'wat is dat' tafel
- De tafels met de te veilen kavels
- De tafel met prijzen voor de verloting
- 12.30 uur: Lunch in het restaurant die u wordt aangeboden door A & G. Tijdens de lunch blijven de 'toontafels' open. De verkooptafels zijn dan nog niet open.
- 13.30 uur: Verkooptafels gaan open voor:
- A & G gereedschappenverkoop
- A & G boekenverkoop
- Verkoop van gereedschap door de leden
- Voortzetting tafelronde activiteiten
- 14.45 uur trekking van loten en aansluitend veiling

Inschrijven najaarsbijeenkomst zaterdag 20 november 2021

De kosten voor de najaarsbijeenkomst bedragen voor leden 10 euro. Aangezien de kosten van de lunch voor rekening van A & G zijn, bedragen de kosten voor introducés 20 euro. Voor leden is dus de lunch gratis. U kunt uzelf en een eventuele introducé als deelnemer inschrijven door het verschuldigde bedrag vóór 6 november 2021 over te maken op IBAN rekeningnummer **NL15 INGB 0000 3007 41** t.n.v. Ambacht & Gereedschap, onder vermelding van uw naam en najaarsbijeenkomst 2021. Bij overmaking vanuit het buitenland moet bovendien de BIC code worden vermeld: **INGBNL2A**. Op de dag zelf kan in principe niet betaald worden. Indien u toch nog na 6 november wilt inschrijven kan dit na telefoon of mail contact met de penningmeester Rijk van den Bunt. (Telefoonnummer 0343 785621/ e-mail adres: penningmeester@ambachtengereedschap.nl). Even na de sluitingsdatum van de inschrijving zullen we alle deelnemers via email op de hoogte brengen van de dan geldende Corona maatregelen.

Agenda ledenvergadering

Agenda

Voor de 28^e Algemene Ledenvergadering Vergadering

1. Opening
2. Vaststelling van de notulen van de 27^e Algemene Ledenvergadering vergadering van 21 november 2020
3. Jaarverslag 2020-2021
4. Overzicht financieel beheer 2020-2021 en begroting 2021-2022
5. Verslag van de kascommissie over het boekjaar 2020-2021
6. Verkiezing van de kascommissie voor het boekjaar 2021-2022
7. Bestuur
8. Verkiezing voorzitter
9. Gedachtewisseling met leden (rondvraag).
10. Sluiting

Bij de agenda

Ad. 2 Vaststelling notulen

Vastgesteld worden de notulen van de 27^e Algemene Vergadering. Deze staan in de A&G Kroniek van april 2021 nummer 61

Ad. 3 Jaarverslag

Het jaarverslag kunt u vinden in deze uitgave van A&G kroniek.

Ad. 4 Overzicht financieel beheer

Een overzicht van de inkomsten en uitgaven kunt u vinden in deze uitgave van de A&G Kroniek.

Ad. 5 Verslag van de kascommissie

De kascontrole van het boekjaar 2020 / 2021 is uitgevoerd door Wim Appelman en Ruud van Vliet. Het resultaat van hun bevindingen wordt tijdens de vergadering toegelicht.

Ad. 6 Verkiezing van de kascommissie

Dit jaar is Wim Appelman aan de beurt om af te treden. Jacob Casemier die vorig jaar als reserve is gekozen gaat hem opvolgen. Voor het boekjaar 2021-2022 bestaat de kascommissie uit Ruud van Vliet en Jacob Casemier.

Het bestuur doet een oproep voor het vervullen van de reservevacature. De gekozene kan dan voor het boekjaar 2022-2023 de plaats als lid innemen. De zittingsduur van de leden van de kascommissie is drie jaar; één jaar als reserve en vervolgens twee jaar actief.

Ad. 7 Bestuur

Bestuursleden worden volgens de statuten (art 8, lid 11) voor maximaal drie jaar gekozen.

Hein Coolen en Cees van der Graaf moeten volgens het rooster dit jaar aftreden.

Cees van der Graaf is niet herkiesbaar. Op de najaarsbijeenkomst in 2008 is Cees benoemd als secretaris. Na een jarenlange de rol van secretaris te hebben ingevuld heeft Cees besloten om te stoppen.

Als vereniging moeten we op zoek naar een nieuwe secretaris. Heeft u interesse of weet u iemand neem dan contact op met het bestuur.

Rooster van aftreden 2021
2021 Hein Coolen, voorzitter
2021 Cees van der Graaf
secretaris
2022 Rijk van den Bunt
penningmeester
2023 Johan van Dijk, bestuurslid

2023 Ben Boone, voorzitter
2023 Jan Blaas, bestuurslid
2^e penningmeester

Ad. 8 Verkiezing voorzitter

Hein Coolen heeft aangegeven zich niet verkiesbaar te stellen voor een volgende periode als voorzitter. Hein blijft actief in het bestuur van onze vereniging verantwoordelijk voor de publicaties. Hij zal tevens tijdelijk als waarnemend secretaris optreden.

Het Bestuur draagt Ben Boone voor als voorzitter, zijn benoeming zal door de Algemene ledenvergadering moeten worden bekrachtigd.

Ad. 9 Gedachtewisseling met leden

Het bestuur biedt leden graag de gelegenheid zich uit te spreken over uiteenlopende zaken aangaande onze vereniging. Schroom niet om te komen met opmerkingen, suggesties, wensen enz. om de vereniging beter te laten aansluiten op de wensen van de leden.

Ad. 10 Sluiting

Jaarverslag 2020-2021

Algemeen.

Begin 2020 maakten we voor het eerst kennis met het Coronavirus. We hadden toen de hoop dat we na een jaar alles weer achter de rug zouden hebben. Helaas zo is het niet gegaan. Ook dit jaarverslag wordt in hoge mate bepaald door wat niet kon doorgaan vanwege Corona. In het voorjaar van 2020 ging de voorjaarsexcursie niet door. Ook de najaarsbijeenkomst ging niet door. De ledenvergadering was voor het eerst digitaal. Een kleine groep van ca 20 leden nam deel aan deze vergadering. Ook als bestuur moesten we ons beperken tot digitaal vergaderen. Technisch gezien gaat dit best wel goed. Wat gemist wordt is de sfeer, het ontmoeten, de verhalen over het verzamelen, het laten zien van de laatste aanwinsten, etc. Een gemis wat velen van ons ook hebben ervaren toen de najaarsbijeenkomst van 2020 niet door ging. Geen presentaties, geen verkoop tafels, geen veiling. Karig voor een vereniging. Deze karigheid werd nog eens versterkt doordat het Forum (tijdelijk) niet beschikbaar is. In vaktaal ons Forum is 'gehackt'. Gelukkig is er sprake van een kentering. De ledenvergadering / Najaarsbijeenkomst 2021 gaat dit jaar weer op de vertrouwde manier door.

Bestuur

Het bestuur bestond op 1 september 2020 uit de volgende personen: Hein Coolen voorzitter, Cees van der Graaf secretaris, Rijk van den Bunt penningmeester, Jan Blaas algemeen bestuurslid / 2^e penningmeester, Johan van Dijk en Ben Boone algemeen bestuurslid. Jo Jacobs is eind 2019 gestopt als bestuurslid.

Leden

Ieder jaar is er sprake van een kleine teruggang in het aantal leden. Op de najaarsbijeenkomst

van 2008 (de start van de secretaris periode van Cees van der Graaf) werd aangegeven dat er 472 personen lid waren van A&G. Op dit moment hebben we 372 leden. Dit jaar zijn we iets harder gedaald. Het aantal opzeggingen was min of meer gelijk aan andere jaren. De aanwas van nieuwe leden was door het ontbreken van activiteiten echter minimaal. Alle bijeenkomsten / activiteiten waar we ons als vereniging jaarlijks presenteren zijn niet doorgestaan vanwege corona. Deze ervaring leert dat zichtbaarheid van onze vereniging heel belangrijk is

Vergaderingen

Het bestuur is in de verslagperiode vier keer in vergadering bijeen geweest op: 27 november 2020, 16 januari 2021, 20 maart en 4 september 2021. De eerste drie vergaderingen waren digitaal. De vergadering van 4 sept was op locatie. Op de vergadering in november wordt altijd de Ledenvergadering / Najaarsbijeenkomst geëvalueerd. Als bestuur waren wij positief verrast over de vaardigheid in het online vergaderen van de deelnemers de deelname. De vergadering in januari staat altijd in het teken van de voorjaarsexcursie. Toen al was het gevoel dat deze zo goed als zeker niet door zou gaan. We hebben nog wel gezocht naar alternatieven die zonder veel voorbereiding zijn te organiseren. Een daarvan is een verkoop in de openlucht op een locatie die met weinig extra werk beschikbaar is te maken. Hoewel er oplossingen waren is dit niet verder uitgewerkt vanwege de verplichting van 1,5 meter afstand houden. Mogelijk wordt dit alternatief in de toekomst nog een keer uitgewerkt. Op de vergadering van 4 maart is definitief besloten de voorjaarsexcursie 2021 niet door te laten gaan. Op de vergadering van 4 september wordt altijd de organisatie van de Ledenvergadering / Najaarsbijeen-

komst besproken. Overige zaken die in iedere bestuursvergadering aan de orde kwamen zijn meer algemeen van aard. Het gaat hierbij om de samenstelling van de A&G Kroniek en Gildebrief en de werkzaamheden van de boedelcommissie.

Commissies

De werkzaamheden van de verschillende commissies stond dit jaar noodgedwongen op een laag pitje. Wat digitaal kon is gewoon doorgestaan. Waar mogelijk is gekozen voor extra inzet. De Gildebrief 2020 was extra dik. In de woorden van de voorzitter 'een klein voorschot op het jubileumjaar 2021'

Boedelcommissie

Voor de boedelcommissie was het een lastig jaar. Door Corona kun je niet zomaar even langs gaan om een verzameling te bekijken of op te halen. Door het niet doorgaan van de najaarsbijeenkomst 2020 staat er nu veel gereedschap in de opslag. De mogelijkheid tot het kunnen veilen van gereedschap kan ieder jaar weer rekenen op een warme belangstelling van onze leden. Kopers en verkopers vinden elkaar ieder jaar weer.

Publiciteitscommissie

De A&G Kroniek die twee keer per jaar uitkomt, is uitgegroeid tot een herkenbaar blad die zich richt op het verenigingsnieuws. Het streven van het bestuur is om bij het schrijven van artikelen meer gebruik te maken van de kennis en kunde van onze leden.

Kascommissie

Voor het boekjaar 2020-2021 bestaat de kascommissie uit Wim Appelman en Ruud van Vliet. De controle van de boekhouding maakte duidelijk dat de penningmeester op zorgvuldige wijze zijn werk doet.

*Namens het bestuur,
Cees van der Graaf (secretaris)*

Verantwoording Financiën vereniging Ambacht & Gereedschap

Betreffende het boekjaar 1 september 2020 t/m 31 augustus 2021

Het was voor de vereniging wederom weer een vreemd jaar. Beide evenementen, de najaarsbijeenkomst en de voorjaarsexcursie, moesten vanwege Covid19 geschrapt worden. Financieel heeft dit niet tot problemen geleid, we zijn in totaal ruimschoots binnen de begroting gebleven, wel hebben we iets ingeteerd. Er is minder aan contributie binnengekomen, door 26 opzeggingen en uitschrijving van 9 leden die naar meerdere herinneringen hun contri-

butie helaas niet betaald hebben. Er zijn ook dit jaar weer een aantal leden die een hoger bedrag overgemaakt hebben, bedankt voor deze steun. Er is meer uitgegeven aan de extra dikke Gildebrief, zowel aan de drukkosten als de portokosten. Vanwege de overheidsmaatregelen i.v.m. Covid is er geen geld uitgegeven aan bijeenkomsten en promoties. Ook het gereserveerde bedrag voor het jubileum is niet gebruikt. Voor komend jaar is er opnieuw een bedrag voor het Jubileum be-

groot en een hoger bedrag voor de najaarsbijeenkomst, reden hier voor is dat we vanwege het jubileum iets extra's willen doen voor de leden. Zie aankondiging in deze Kroniek. Al met al staat er een gezond bedrag op de rekening waardoor we de contributie niet behoeven te verhogen. Wel moeten we rekening houden met het teruglopende aantal leden en de steeds hoger wordende portokosten.

Rijk van den Bunt
Penningmeester

BALANS A&G Boekjaar 2020-2021

Activa	31-08-21	31-08-20
Liquide middelen		
Betaalrekening	€ 12.500	€ 12.042
Spaarrekening incl. rente	€ 30.573	€ 30.573
Bezittingen		
Voorraad boeken/promotiemat.	€ 4.634	€ 6.023
Totaal activa	€ 47.708	€ 48.639
Passiva		
Eigen vermogen	12-08-30	28-02-33
Totaal passiva	€ 47.708	€ 48.639
Totaal passiva	€ 47.708	€ 48.639

Winst- en verliesrekening

	1-9-2020 t/m 31-8-2021		2021-2022	1-9-2019 t/m 31-8-2020	
	Werkelijk	Begroting		Begroting	Werkelijk
Opbrengsten					
Contributies	€ 8.733	€ 9.250	€ 8.700	€ 9.317	€ 8.750
Gildebrief advertenties	€ 175	€ 240	€ 240	€ 240	€ 240
Veiling/verkoop/verloting	€ 424	€ -	€ -	€ 1.349	€ 750
Verkoop boeken/tijdschriften	€ 550	€ 250	€ 500	€ 1.058	€ 1.000
Verkoop materialen	€ -	€ -	€ -	€ 10	€ -
Totaal opbrengsten	€ 9.881	€ 9.740	€ 9.440	€ 11.974	€ 10.740
Kosten					
Beheerskosten: Portokosten	€ 2.852	€ 1.600	€ 2.400	€ 249	€ 500
Beheerskosten: Bankkosten	€ 191	€ 250	€ 250		
Bestuurskosten	€ 466	€ 600	€ 800	€ 255	€ 600
Ledenlijst	€ 382	€ 225	€ 500	€ -	€ 200
A&G Kroniek	€ 1.525	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.591	€ 3.000
Gildebrief	€ 3.807	€ 3.500	€ 3.500	€ 3.720	€ 4.000
Najaarsbijeenkomst	€ -	€ 500	€ 1.500	€ -185	€ 250
Voorjaarsbijeenkomst	€ -	€ 500	€ 1.000	€ 579	€ 250
Publicaties/promoties	€ -	€ 500	€ 500	€ -	€ 250
Website	€ 39	€ 250	€ 250	€ 36	€ 150
Aankoop boeken	€ 161	€ 100	€ 100	€ 54	€ 250
Afschrijving boeken en promotiemateriaal	€ 1.389	€ -	€ 1.200	€ -	€ -
Jubileum	€ -	€ 2.500	€ 2.500	€ -	€ -
Totaal kosten	€ 10.812	€ 12.525	€ 16.500	€ 7.298	€ 9.450
Resultaat	€ -931	€ -2.785	€ -7.060	€ 4.675	€ 1.290

Verkooptafels en veiling

Najaar 2019 was onze laatste bijeenkomst en dus vorig jaar geen veiling zoals in een lange traditie van 24 jaar. Laten we hopen dat het Corona virus ons in november niet weer in de wielen rijdt. We hebben een extra grote veiling georganiseerd. De verwachting is dat de leden daar wel naar uitzien en we hopen dus op een grote aanmelding. In de nieuwe locatie hebben we alle ruimte dus geen angst voor gedrang zoals in voorgaande jaren nog wel eens voorkwam.

De boedelcommissie heeft veel werk moeten verzetten want er is een stuwmeer aan spullen opgeslagen op twee locaties, in Bergharen en Delft. Opslag en de nodige administratie van alle objecten is veel werk, mede gezien het grote aantal van 14 aanbieders. Natuurlijk vormen schaven een groot deel van het aanbod, maar we zijn er in geslaagd een grote variatie aan kavels te realiseren. Variatie vooral ook in de verwachte waarde zodat de veiling voor iedere portemonnee spannend kan worden. Naast de veiling zal er veel aanbod zijn op de verkooptafels van A&G waar alles voor een vaste kleine prijs zal worden aangeboden.

We stoppen met het aannemen van boeken voor eigen verkoop. Het was een service die in de afhandeling te veel tijd in beslag nam. Wie boeken kwijt wil kan deze op een eigen gereserveerde tafel verkopen of natuurlijk schenken aan de vereniging. Dank aan Jacob Cazemier die dit onderdeel jarenlang heeft georganiseerd.

De wijze van veilen

Veilingmeester Hein Coolen zal de kavels onder de hamer brengen. Er wordt verkocht per opbod, en in

de volgorde van de gegeven nummering bij de foto's. Tussendoor zullen bananendozen met daarin diverse gereedschappen worden geveild. Er is voor de aanvang voldoende tijd om de kavels goed te bekijken. De spelregels zijn niet veranderd, al zal het tempo van de veiling wel wat hoger liggen.

Registratie voor de veiling

Als u aan de veiling wilt deelnemen dan moet u zich van te voren wel laten registreren. Het is handig om dit 's morgens bij de aanmelding te doen. U krijgt bij die registratie een uniek biednummer. Na afloop van de veiling kunnen de kavels tegen contante betaling meegenomen worden.

Inbreng van gereedschap

Als u gereedschap van u zelf wilt veilen zijn daar dit jaar nog maar beperkte mogelijkheden voor. Dat komt door het stuwmeer aan objecten die we op dit moment al hebben opgeslagen. Mocht u deze mogelijkheid willen bespreken dan dient u ruim van te voren contact op te nemen met Jan Blaas (tel. 0317-616363). De beslissing over het opnemen van kavels voor de veiling ligt bij de boedelcommissie.

Schenken aan de vereniging

Als u gereedschap wilt schenken aan de vereniging dan stelt het bestuur en de boedelcommissie dit zeer op prijs. Het gereedschap wordt dan door de commissie in beheer genomen en opgeslagen om bij de volgende najaarsbijeenkomst te worden verkocht via de veiling of verkooptafel.

Verkooptafels voor leden

Leden die hun gereedschap of/en boeken via een verkooptafel willen verkopen zijn wederom van harte

welkom. Er is zelfs meer ruimte beschikbaar vergeleken met voorgaande jaren. Het is belangrijk om ruim van te voren contact op te nemen voor het reserveren van tafelruimte. **Bellen of mailen met Johan van Dijk (tel. 06 50744738)**. De tafels dienen voor 9:30 uur ingericht en afgedekt te zijn. Voor het afdekken dient u zelf een laken o.i.d. mee te nemen. Verkopen mag vanaf 13:30 uur (na de lunch).

A&G verkooptafel

Deze tafel is gereserveerd voor gereedschap en boeken die via de boedelcommissie zijn ingebracht. Alles heeft een vaste prijs en er is ook geen uitverkoop aan het einde van de dag. Johan van Dijk en Jacob Cazemier hebben de leiding over dit onderdeel.

Loterij

Voorafgaand aan de veiling vindt de traditionele loterij plaats. Op de overzichtsfoto ziet u zeer gevarieerde objecten die ons werden aangeboden. De loten worden de hele dag op diverse plaatsen aangeboden voor € 1,- per stuk.

Contact

Mocht u vragen hebben over de gang van zaken of goede ideeën over de veiling en verkoop, neem dan gerust contact op met een van de commissieleden.

De boedelcommissie bestaat uit de volgende leden: Johan van Dijk (06-50744738), Jacob Cazemier (0578-574147, Gerrit Snoek (0344-6635582) en Jan Blaas (voorzitter) (0317-616363)

Veilingstukken najaar 2021

o verloting

1 machine waterpas, Rabone	28 trekmes	54 bijl, Eagle Edge Tool
2 gerfschaafjes 3x	29 verstekzaag, Ulmia 348	55 2 bijltjes USA WO2
3 stokschaaf	30 vioolschaafjes, 6x	56 2x kroosshaaf
4 rolmaat 5x	31 Catalogus Van Embden	57 Stanley 2
5 Engelse ploegschaaf	32 stoeltjesboor	58 3x houten booromslag
6 kuipersschaaf	33 doos schaven	59 2x houten booromslag
7 strijkblok	34 fietsminiatuur 5x	60 booromslag met schroefdraad-
kuiken
8 kuiperskroos	35 trotseerloodjes	61 messenslijper
9 voorloper met snijwerk	36 tinnen ambachten	62 2- en 3-master
10 doos schaven	37 twee miniatuur fietsen	63 knierbeitels
11 waterpasglazen	38 11 oliekannetjes	64 2x stokpasser
12 driemaster	39 kuiperstrekmes	65 infill schaaf
13 tweemaster	40 gerfschaaf, bewerkt 1837	66 wat is dit?
14 tweemaster	41 doos schaven	67 3x booromslag
15 doos divers	42 4x gedateerde schaven spon-
ningschaaf, 1702	68 zagenklem 2x
16 doos pofielschaven	43 doos schaven	69 zagenklem
17 doos divers	44 Engelse ploeg met greep	70 spanzaag
18 doos schaven	45 ploegschaaf, SVE	71 besaiguë
19 verstekzaag, Stanley 100	46 Stanley 26	72 kantbijl
20a,b stoeltjesboor Millers Falls,
kist met 11 boren	47 gedateerde ploegschaaf 1847	73 wortelbijl
21 spanzaagje, 30cm blad	48 waterpas met verstelbare bel,
Lauritzen Kopenhagen	74 2x dissel
22 Stanley 10 (Eng)	49 kist met tekensjablonen, Faber	75 Franse dissel
23 Stanley 8, rib, USA	50 doos schaven	76 profieelerhamer ?
24 Stanley 8, glad, USA	51 verzameling deurkrukken	77 2x duimstok
25 sleutelbos	52 doos schaven	78 Zweedse booromslag
26 pakingsnijder	53 leidekkersgereedschap	79 4x klauwhamer
27 houten spookschaafjes, 10x		80 2x bosbessenkam
		81 3x voorzittershamer
		82 3x beitel
		83 Millers Falls nr. 814 schaaf (
type nr. 5).
		84 Verstelbare schaaf voor rond-
hout, met voorsnijder
		85 GTL bronzen schaaf (type nr. 4).
		86 Record nr. 5 1/2.
		87 Moore & Wright machinewater-
pas
		88 Record nr. 8.
		89 messing parallellineaal in kistje
		90 Pijpentang Rothenberger speci-
ale editie 50 jarig bestaan
		91 Psychrometer voor het bepalen
van de vochtigheidsgraad
		92 Markeerhamer

1 machine waterpas, Rabone

2 gerfschaafjes 3x

3 stokschaaf

4 rolmaat 5x

5 Engelse ploegschaaf

6 kuipersschaaf

7 strijkblok

8 kuiperskroos

9 voorloper met snijwerk

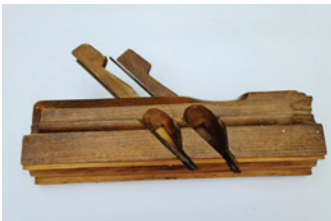
11 waterpasglazen

12 driemaster

13 tweemaster

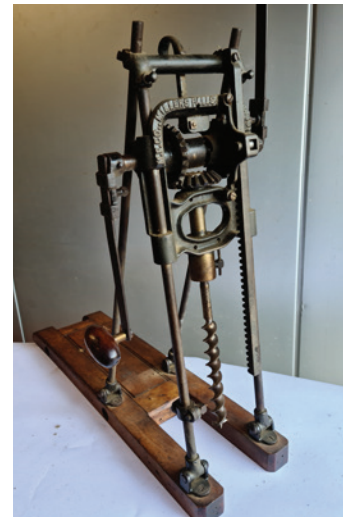
14 tweemaster

19 verstekzaag, Stanley 100

20b kist met 11 boren

20a stoeltjesboor Millers

21 spanzaagje, 30cm blad

22 Stanley 10 (Eng)

23 Stanley 8, rib, USA

24 Stanley 8, glad, USA

25 sleutelbos

26 pakkingsnijder

27 houten spoonschaafjes, 10x

28 trekmes

29 verstekzaag, Ulmia 348

30 vioolschaafjes, 6x

31 Catalogus Van Embden

32 stoeltjesboor

34 fietsminiatur 5x

35 trotseerloodjes

36 tinnen ambachten

37 twee miniatuur fietsen

38 11 oliekannetjes

39 kuiperstrekmes

40 gerfschaaf, bewerkt 1837

42 4x gedateerde schaven
sponningschaaf, 1702

44 Engelse ploeg met greep

45 ploegschaaf, SVE

46 Stanley 26

47 gedateerde ploegschaaf 1847

48 waterpas met verstelbare bel,
Lauritzen Kopenhagen

49 kist met tekensjablonen, Faber

51 verzameling deurkrukken

53 leidekkersgereedschap

54 bijl, Eagle Edge Tool

55 2 bijltjes USA WO2

56 2x krooschaaf

57 Stanley 2

58 3x houten booromslag

59 2x houten booromslag

60 booromslag met schroef-
draadkuiken

61 messenslijper

62 2- en 3-master

63 knierbeitels

64 2x stokpasser

65 infill schaaf

66 wat is dit?

67 3x booromslag

68 zagenklem 2x

69 zagenklem

70 spanzaag

71 besaiguë

72 kantbijl

73 wortelbijl

74 2x dissel

75 Franse dissel

76 profieeerhamer ?

77 2x duimstok

78 Zweedse booromslag

79 4x klauwhamer

80 2x bosbessenkam

81 3x voorzittershamer

82 3x beitel

83 Millers Falls nr. 814 schaaf (type nr. 5).

84 Verstelbare schaaf voor rondhout, met voorsnijder

85 GTL bronzen schaaf (type nr. 4).

86 Record nr. 5 1/2.

87 Moore & Wright machine-waterpas

88 Record nr. 8.

89 messing parallelineaal in kistje

90 Pijpentang Rothenberger speciale editie 50 jarig bestaan

91 Psychrometer voor het bepalen van de vochtigheidsgraad

92 Markeerhamer

Producenten van moderne handschaven III

HEIN COOLEN

In de twee vorige afleveringen hebben we het top- en middensegment van de moderne schavenmakerij behandeld met daarnaast enkele ambachtelijke makers. In dit laatste deel presenteren we allereerst de resterende ambachtelijke schavenmakers, Konrad Sauer, Philip Marcou, Gerd Fritsche, Jim Leamy, Clark & Williams en Matthew Bickford om te besluiten met enkele foto's die in de vorige aflevering geen plaats konden krijgen.

Konrad Sauer

Waar Bill Carter de leeftijd van 80 jaar nadert en weinig schaven meer maakt, Karl Holtey zich recent heeft teruggetrokken en Wayne Anderson de 60 gepasseerd is, wordt het hoog tijd voor een jongere generatie. De Canadese schavenmaker Konrad Sauer heeft er met zijn 45 jaar inmiddels al weer bijna 20 jaar ervaring op zitten als professioneel schavenmaker. Hij is echter steeds meer de vernieuwende kracht in de ambachtelijke schavenmakerij, waarbij de vergelijking met Holtey zich opdringt. Deze status dankt hij vooral aan de introductie enkele jaren geleden

van een nieuw ontwerp 'infill', de K 13, dat gerust revolutionair mag heten.

Net als Wayne Anderson was bij Sauer al vroeg sprake van kunstzinnig talent in alle creatieve vakken. Na een studie aan de kunstacademie werkte hij een tiental jaren bij een advertentie bureau en maakte in zijn vrije tijd meubels, voor het grootste deel met handgereedschap. Een eerste kennismaking met een 'infill' schaaf smaakte naar meer maar deze waren moeilijk te vinden. Sauer en zijn vriend Joe Steiner maakten al gereedschap voor eigen gebruik

en besloten na een demonstratie op een beurs voor houtbewerkers samen een bedrijf te starten en hiermee was Sauer & Steiner Toolworks geboren. Steiner echter stapte al snel uit en Konrad Sauer ging vervolgens alleen verder maar behield wel de naam. Aanvankelijk was het grootste probleem aan geschikt hout te komen. Niet voor niets waren zo goed als alle oude 'infill' schaven met palissander opgevuld. Met name het toen gebruikelijke Rio palissander is een zeer stabiele houtsoort, mits jaren gedroogd (op zijn minst 30 jaar). Als beschermde houtsoort mag deze vanuit het oorspronkelijk groeigebied niet meer geëxporteerd worden zodat de gebruiker aangewezen is op oude voorraden. Sauer had het geluk enkele oude meubelmakers te kennen die hem uit hun voorraad het nodige wilden leveren. In tegenstelling tot Holtey

De K 13 schaaf van Konrad Sauer

heeft Sauer een grote affiniteit met hout en veel minder met metaal.

Zo maakte Sauer in Kitchener, Ontario jarenlang klassieke Engelse 'in-fills', in de stijl van Spiers en Norris, waarbij hij de lat voor zichzelf erg hoog legde. Want ook hier zijn het geen slaafse reproducties, de Sauer & Steiner schaven onderscheiden zich van het origineel in allerlei subtiële details. Maar het onderscheid is niet alleen esthetisch, ook over het gebruik is men unaniem lovend. Sauer maakt ongeveer tussen de 35 en 40 schaven per jaar.

Met de introductie van de K 13 werden nieuwe wegen ingeslagen, Zowel qua vormgeving als technologisch zijn deze schaven heel anders dan hun illustere voorgangers, terwijl toch de (verre) verwantschap niet te ontkennen valt. De K 13 is een zogenaamde 'panel plane' met een lengte tussen een reischaaf en een blokschaaf in, maar die gebruikt werd voor fijn werk. Twee aspecten die onmiddellijk in het oog springen zijn de

gebogen zijkkanten, zoals we die ook bij een blokschaaf vinden en het feit dat de schaaaf zoveel lichter is dan zijn Engelse voorgangers. Veel Amerikanen hadden moeite met het gewicht van de Spiers en Norris schaven waaraan ze nooit helemaal gewend raakten. Het uiterst elegante, gestroomlijnde ontwerp wordt gecompleteerd met een veel lagere, meer in het ontwerp geïntegreerde voorknop, waardoor het idee van snelheid en gratie versterkt wordt. Inmiddels heeft Konrad Sauer deze styling ook doorgevoerd in andere schaven.

Philip Marcou

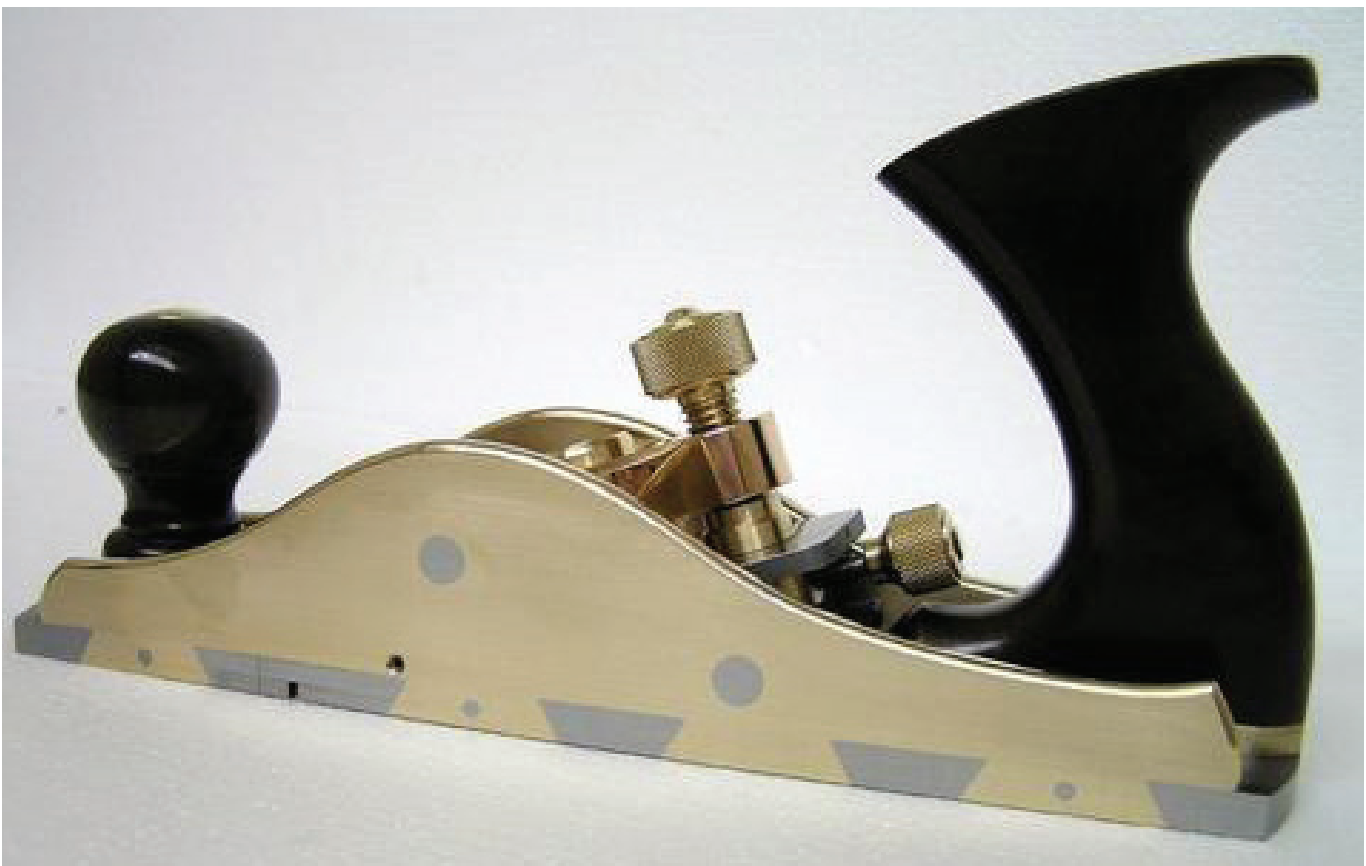
Deze oorspronkelijk uit Zimbabwe afkomstige meubelmaker verhuisde naar Nieuw Zeeland, waar hij in 2006 full time begon met het maken van schaven. Hij heeft zich in betrekkelijk korte tijd een reputatie verworven als vernieuwer met een geheel eigen stijl. Hij maakte aanvankelijk naam met een zoetschaaf gemaakt volgens de klassieke zwaluwstaartconstructie, die echter aanzienlijk langer

Philip Marcou aan het werk.

en vooral veel zwaarder was dan wat tot dan toe gebruikelijk was : Bijna twee keer zo zwaar als een vergelijkbare schaaaf van Holtey (98) en anderhalf keer zo zwaar als een vergelijkbare Lie Nielsen (4½) of Veritas ('bevel up' zoetschaaf). Aangezien de S 15A zoetschaaf een zooldikte van maar liefst 8mm heeft en bronzen zijkkanten van 6 mm dik is dit ook geen wonder.

Dit hoge gewicht zou het 'leitmotiv' worden voor het assortiment van Marcou, dat inmiddels bestaat uit 5 zoetschaven, 2 voorlopers en één

De Marcou S20A

'mitre plane'. Dit maakt zijn schaven bij uitstek geschikt voor het bewerken van harde, moeilijke houtsoorten. Van de 'mitre plane' wordt bijvoorbeeld gezegd dat deze zonder moeite Jatoba kopshout aankan. Met een gewicht van 4,3 kg. dat twee keer zo hoog is als van de Stanley 9 is het de ideale schaaf voor gebruik met een 'futselplank' ('shooting board'). Een van de andere vernieuwende elementen is de knop die zowel rechts als links maar ook bovenop en achter de schaaf gemonteerd kan worden. De twee voorlopers de J 15A en J 20A die allebei een beitel hebben met de vouw naar boven, hebben verschillende hellingshoeken (15 en 20 graden) voor normaal resp. harde soorten hout. Hetzelfde verschil bestaat tussen de S 15A en S 20A zoetschaaf, die eveneens een beitel hebben met de vouw naar boven, in tegenstelling tot klassieke zoetschaven.

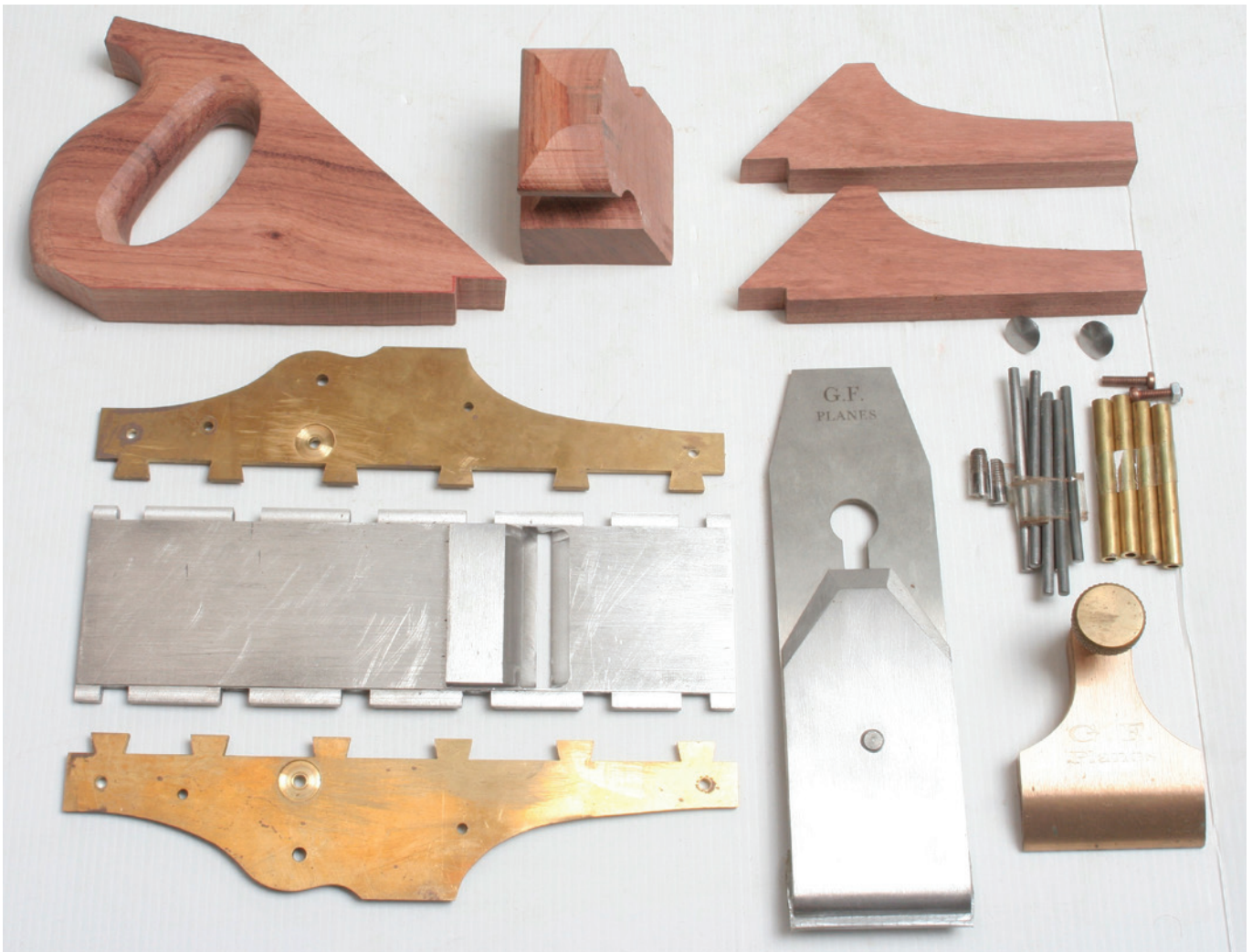
De S 45A is een kleinere zoetschaaf zonder verstelbare mond met een beitel met vouw naar beneden en een hellingshoek van 45 graden. De S 50A en S 55A zoetschaven hebben ook de vouw van de beitel naar beneden en zijn iets groter dan de vorige en hebben een hellingshoek van de beitel van resp. 50 en 55 graden. De laatste drie schaven zijn door hun geringere afmetingen, lagere gewicht (ofschoon met rond 3 kg. nog altijd substantieel) en normale beitelstand beter vergelijkbaar met de meer klassieke zoetschaven, met dien verstande dat zij geen keerbeitel hebben. (De discussie over wel of niet een keerbeitel werd eerder aangezwengeld door Karl Holtey die deze overbodig vond.)

Gerd Fritsche

Voordat de indruk ontstaat dat moderne schavenmakers uitsluitend

in de Angelsaksische landen te vinden zijn, moeten we aandacht besteden aan Gerd Fritsche, een uit Zuid-Duitsland afkomstige werktuigbouwkundig ingenieur met houtbewerking als hobby. Hij ging zich in het bijzonder interesseren voor de Engelse 'infill' schaven van Spiers en Norris. Na zijn pensionering brak een fase van experimenteren aan die in 2003 resulteerde in een eerste schaaf van het type Norris A6. Inmiddels beschikt hij over een breed assortiment van re-makes van oude Engelse kwaliteitsschaven. Hij voorziet zijn schaven van zelfgemaakte beitels uit hoog-gelegeerd staal waarvan alleen het hardingsproces wordt uitbesteed. Ook hiermee heeft hij een zekere reputatie onder houtbewerkeren verworven.

Fritsche maakte vooral naam met het leveren van bouwpakketten

Bouwpakket van een "infill" schaaf van Gerd Fritsche

voor diverse modellen. Hierin bevinden zich zool en zijkanten, die volgens nauwkeurige specificaties door gespecialiseerde bedrijven via lasertechniek worden geprepareerd en aangeleverd, de met de bandzaag vervaardigde 'infill', waarvan de houtsoort gespecificeerd kan worden en alle andere onderdelen inclusief de beitelinstelling (Norris-type) en de van zijn initiatieven voorziene messing beitelklem. Dit bleek een zeer slimme aanpak, immers veel werk gaat bij dit soort schaven zitten in de afwerking. Zo is bijvoorbeeld het uithameren van de zwaluwstaarten voor een ervaren vakman ongeveer drie uur werk, niet meegerekend het vijlen en polijsten dat een veelvoud van dit aantal uren vergt. Ook de handmatige afwerking van het ruw gezaagde hout en het passend maken van alle onderdelen is nogal tijdrovend. Door dit aan de klanten over te laten konden de prijzen aanzienlijk naar beneden, waardoor een handmatig gemaakte 'infill' schaaf ineens binnen het bereik kwam van een veel grotere groep gebruikers. Een dergelijk bouwpakket kost dan ook minder

dan de helft van een kant-en-klaar model. Overigens moet het in elkaar zetten van het bouwpakket niet worden onderschat, want zelfs voor diegenen met enige ervaring in metaalbewerking is het verbinden van de zijkanten met de zool bepaald geen sinecure. Voor het hele proces lopen de schattingen uiteen van 60 uur voor een zoetschaaf tot 100 uur voor een rejschaaf.

Jim Leamy

Deze uit East Earl, Pennsylvania afkomstige oud-luchtmacht technicus neemt bij de moderne schavenmakers een aparte positie in. In tegenstelling tot de hiervoor beschreven schavenmakers richtte hij zich niet op de 'infill' schaven maar werd hij vooral gefascineerd door de soms schitterende Amerikaanse ploegschaven uit de 19^e eeuw. Hij heeft zich dan ook vrijwel uitsluitend toegelegd op het maken van al of niet getrouwe kopieën van soms unieke en vooral complexe schaven uit deze periode.

Enige tijd geleden had ik het genoegen Jim Leamy thuis te kun-

nen bezoeken. Bij zijn huis, in het hart van de Amish gemeenschap in Lancaster County beschikt hij over een hypermoderne werkplaats van ruim 100 vierkante meter, volledig uitgerust met machines voor zowel hout- als metaalbewerking. Ook huist deze werkplaats zijn aanzienlijke collectie antieke schaven, die niet zelden als voorbeeld dienen voor zijn creaties. Jim is een typische alleskunner die na 30 jaar gewerkt te hebben in de explosieven opruimingsdienst van de Amerikaanse luchtmacht en een korte periode als meubelmaker, voor zichzelf begon met het maken van klassieke schaven. Een van zijn eerste voortbrengselen was een kopie van een van de meest complexe schaven ooit gemaakt, de 1854 door Tidey gepatenteerde schaaf voor het tegelijkertijd schaven van twee schuine kanten aan een plank. In feite zijn het twee schaven in één die kunnen scharnieren waardoor de hoek verstelbaar is. Zoals vaak bij ingewikkelde dingen was er nauwelijks vraag voor waardoor dit een van de meest zeldzame curiositeiten is geworden (Op een veiling bracht een

Jim Leamy versie van de Norris A 13.

Een halve set hol- en bolschaven van Old Street Tools.

origineel exemplaar \$27000 op!). Dit bleek zijn visitekaartje want op basis hiervan begonnen de opdrachten te komen. In het gebruik van houtsoorten (meestal exotisch) en in de afwerking (ivoor, parelmoer en messing) permitteert hij zich soms artistieke vrijheden, maar het resultaat is vaak technisch zowel als esthetisch verbluffend. Wat volgde waren kopieën van zeldzame ploegschaven, zoals de Sandusky ploeg met één centraal instelwiel en de eenarmige ploeg van McMaster.

Jim Leamy heeft ook enkele zoetschaven gemaakt, geïnspireerd op de beroemde A 13 van Norris, die zich, ondanks het feit dat dit niet zijn specialisme is, met de beste kunnen meten. Zijkanten van brons zijn met zwaluwstaarten verbonden met de stalen zool, opvulling van palissander met een aangepaste voorknop die fijn in de hand ligt en een beitelschroef ingelegd met ivoor. De 4 mm dikke beitel is van Ray Iles.

Gemiddeld werkte Jim Leamy ongeveer 150 uur aan een schaaf, dus maakte hij jaarlijks ongeveer 10 à 12 schaven. Niet verwonderlijk liepen de wachttijden dan ook snel op. Hij is recent begonnen het wat kalmer aan te doen en maakt minder in opdracht.

Old Street Tool (v/h Clark & Williams) en Matthew Bickford

We besluiten dit overzicht met enkele makers van houten bank- en profielschaven. Bill Clark en Larry Williams komen beiden uit het vak als restaurateurs van binnenbetimmeringen. Omdat het niet altijd eenvoudig was de benodigde schaven voor bijzondere profielen te vinden begonnen ze naar eigen zeggen maar zelf met het maken van traditionele houten profielschaven. De conclusie drong zich echter al snel op dat de kennis hierover dun gezaaid was. De laatste schavenmaker in Amerika die nog een volledige reeks schaven aanbood was Sandusky die in 1925 stopte. Het maken van houten schaven en dit geldt evenzeer voor Europa, is een ambacht waarvan de kennis grotendeels verloren is gegaan. Aan de basis van het succes van Clark & Williams lag dan ook een grondige studie van de schaven uit de 18^e en de 19^e eeuw en hoe deze werden gemaakt. Niet zelden moest worden begonnen met het maken van de zgn. 'floats'. Dit zijn de speciale gereedschappen van de schavenmaker, een kruising tussen zaag en vijl, en in feite het eerste product van hun samenwerking. In 1996 werd begonnen met het op commerciële basis maken van schaven. In 2005

kwam Don McConnell als partner in de firma, waarna de nieuwe naam Old Street Tool werd aangenomen. Inmiddels zijn er duizenden hol- en bolschaven, andere profielschaven en bankschaven verkocht waarvan een groot aantal aan de historische restauratiewerkplaats van Colonial Williamsburg (openluchtmuseum).

Een andere consequentie van het nemen van de 18^e eeuw als voorbeeld, is het niet gebruiken van een keerbeitel in de bankschaven. Deze werd immers pas eind 18^e eeuw geïntroduceerd en vond pas in de 19^e eeuw algemene toepassing. We zagen al dat Holtey een lans brak voor het weglaten ervan, een voorbeeld dat door Marcou werd gevolgd, maar het betrof hier metalen schaven. Voor houten schaven kan dit uiteraard ook maar het risico dat de schaaf gaat 'happen' is hier wel wat groter. Dit kan voorkomen worden door de beitel onder een grotere hellingshoek te

Merkteken Matthew Bickford

plaatsen en/of de mondopening zo klein mogelijk te houden. Dit laatste is echter bij houten schaven iets problematischer, vooral als slijtage van de zool optreedt. Deze bankschaven hebben dan ook een hellingshoek van de beitel van 50 graden, de zoetschaaf 55 graden en lange rejschaaf kan zowel met een hellingshoek van 50 als met 55 graden worden geleverd.

Matt Bickford volgde dezelfde lijn als Clark & Williams. De klassieke Engelse profielschaven staan ook bij hem model voor zijn werk, dat evenals dat van Clark & Williams garant staat voor topkwaliteit. Het traject dat Matt Bickford doorliep was echter totaal anders. Bill Clark, Larry Williams en Don McConnell hadden allen ervaring en training in het timmer- en meubelmakersvak. Matt Bickford doorliep de prestigieuze Yale universiteit en kwam vervolgens in de financiële wereld terecht. In deze periode ontdekte hij zijn hobby, het maken van meubels. Het was Larry Williams die hem kennis liet maken met de wereld van de profielschaven, en de hol- en bolschaven in het bijzonder. Na 9 jaar als handelaar in financiële instrumenten, gaf hij zijn goed betaalde baan op, verhuisde van Philadelphia naar een klein dorp in Connecticut en begon met het maken van schaven. Hij maakt gemiddeld twee schaven per dag, hetgeen een idee geeft van het arbeidsintensieve karakter ervan. Zijn eerste schaven waren van kersenhout, maar later van beuken. In 2012 verscheen van Matt Bickford een boek, 'Mouldings in Practise' dat inmiddels het standaardwerk op het gebied van het gebruik van profielschaven is geworden en vrijwel uniek op dit gebied.

Het handmatige, ambachtelijke aspect aan de productie van Old Street Tool en Matt Bickford maakt wel dat aan deze schaven een aanzienlijk prijskaartje hangt. Niettemin is er een lange wachtlister.

Profielschaaf van Matthew Bickford

Slotopmerkingen

Dit overzicht van ambachtelijke schavenmakers die de top van de markt bedienen is niet volledig. Weliswaar zijn de meeste belangrijke namen wel de revue gepasseerd maar er blijven er nog wel enkele over die alleszins vermelding verdienen zoals Bridge City dat een scala aan metalen schaven fabriceert en onderwerp zal zijn van een volgend artikel. Ook verdienen vermelding Raney Nelson van Daed Toolworks en Juan Vergera die beiden 'infill' schaven maken. Verder zijn een aantal makers actief met houten schaven zoals James Krenow, Scott Meek (USA) en Philly Planes (UK). De hier besproken ambachtelijk, meestal op bestelling vervaardigde schaven en dan met name de

'infill' schaven kosten bijna zonder uitzondering meer dan duizend Euro. De hamvraag is dan ook of zij hun werk zoveel beter doen dan de topschaven uit het industriële segment. Het antwoord wordt gegeven door Christopher Schwartz, de bekende autoriteit van 'Fine Woodworking' die in een artikel uit 2010 een aantal van deze schaven aan een test onderwierp. Zijn conclusie is eigenlijk dat het niet zoveel uitmaakt. De reden om een speciaal op bestelling vervaardigde schaar voor dit soort bedragen aan te schaffen is meer gelegen in de wens iets exclusiefs te bezitten. In termen van doelmatigheid echter hoeft een Ikea meubel niet onder te doen voor een speciaal op verzoek ontworpen model. Schaven van Veritas, Lie Nielsen en zelfs

De Record CS 88 (Calvert-Stevens), een schaaf die zijn tijd vooruit was.

de betere schaven uit het middens-egment doen hun werk uitstekend. Niettemin valt er veel te bewonderen aan deze schaven waarin niet zelden honderden uren werk is gestoken en waarvan het resultaat gerust een ambachtelijke topprestatie genoemd kan worden. Verder moeten we niet vergeten dat deze schavenmakers vaak vernieuwend bezig zijn en als een soort kraamkamer fungeren voor gevestigde industriële makers die niet zelden hun ideeën overnemen.

Literatuur:

Andy King: 'From mighty oaks.....', www.getwoodworking.com
 Christopher Schwartz: 'Handplane essentials, revised and expanded', F+W Media, Cincinnati, Ohio, 2017.
 Kieran Binnie: 'Karl Holty, Plane Pioneer', Popular woodworking, 4-8-2016
 Derek Cohen: 'The Marcou S 15/ BU Smoother- Reviewed. 2006.
 Kara Gebhart Uhl: 'Meet the author: Matt Bickford' Lost Art Press. Febr. 2017
 Matthew Bickford: 'Mouldings in

Practise', Lost Art Press, 2012.
 David Charlesworth: 'A Guide to Hand Tools and Methods' Guild of Master Craftsman Publications, Lewes, East Sussex 2006.

Foto's die niet geplaatst konden worden in deel II (Kroniek 61)

Bill Carter (rechts) met een van zijn beroemde reischaven en meubelmaker Richard Arnold

"Panel plane" van Karl Holtey

De 'mitre plane' van Wayne Anderson

Wat is dat ?

In de Kroniek 61 werd in het bericht vanuit A&G Noord door Jetze de Graaf een foto van een voor hem onbekend meetinstrument aangedragen.

Opnieuw blijkt dat we een enorme brede kennis hebben binnen de vereniging, want via Willem Mensert kreeg ik twee scans aangeleverd, waaruit blijkt dat dit instrument gebruikt wordt als strokensnijder bij het maken van glas-in-loodramen. Zie de afbeelding uit het boek van Clarien Foolen, uitgeverij Cantecler, 2008.

Ook in het verkoopboek van de firma Bohle komt dit apparaat voor en wordt in het Duits Schneidtschlitten (snijslee) genoemd.

Schneidhilfsgeräte

Bohle

537.0

50 001 30 -
50 001 60

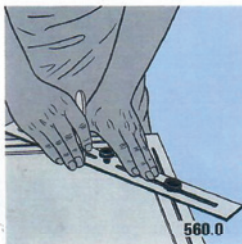
50 001 22

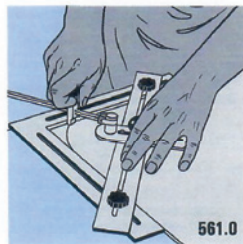
50 001 10

50 001 09 / 50 001 16

560.0

561.0

560.0 Schablone zum Eckenabschneiden, einstellbarer Winkel, Schenkellänge bis 300 mm, Maßskala an den Außenflächen, Winkel aus einem Stück.

561.0 Eckenrundschnneider, gleicher Winkel wie bei der Schneidshablone Nr. 560.0, zusätzliche Maßskala auf dem Lineal, aufgeschraubter SILBERSCHNITT-Rundschnneider mit stufenlos einstellbarem Radius von 35-200 mm, Mittelpunkt des Kreisbogens sicher auf der Winkelhalbierenden einstellbar.

537.0 Der BOHLE-Streifenschnneider ist ein einfaches, aber sinnvolles Gerät. Es kann Glas von 3 bis 6 mm Dicke in Streifen geschnitten werden. Größte Streifenlänge 110 cm, größte Streifenbreite 30 cm, kleinste Streifenbreite 1 cm, Führungsschiene 120 cm lang, vorbereitet für die Montage am Schneidisch. Sonderabmessungen auf Anfrage.

101.0 SILBERSCHNITT-Rosette für Art.-Nr. 537.0.

102.0 SILBERSCHNITT-Stahrrädchen für Art.-Nr. 537.0.

50 001 30 - 50 001 60 Schneidtschlitten mit 3 Schiebern auf der Maßskala aus poliertem Leichtmetall, zum genauen Zuschnitt kleiner Rechteck- und Rautekläser.

50 001 01 Ersatzschieber aus Kunststoff für Art.-Nrn. 50 001 30 - 50 001 60.

50 001 22 Profiligas-Schneidwinkel aus Kunststoff, verstellbar auf alle Profiligasstreifen von 22 bis 50 cm.

50 001 10 Runneckenscheblone aus Kunststoff, für Radien von 10 bis 70 mm.

50 001 09 / 50 001 16 Radiusschnneider zum Schneiden von Runddecken, kein Verrutschen, erspart Schleifzeit.

Artikel Nr.	Abmessung cm	g	Stk.	Box
537.0	120	680	Stk.	1
101.0		30	Dud.	1
102.0		190	Dud.	10
50 001 30	30	186	Stk.	1
50 001 40	40	220	Stk.	1
50 001 50	50	215	Stk.	1
50 001 60	60	230	Stk.	1
50 001 01		10	Stk.	1
50 001 22		630	Stk.	1
50 001 10	1-7	80	Stk.	1
50 001 09	2-9	380	Stk.	1
50 001 16	bis 16	610	Stk.	1
560.0		100	Stk.	1
561.0		100	Stk.	1

Inhoud van deze A & G Kroniek

Van de voorzitter	2
Najaarsbijeenkomst 2021	3
Routebeschrijving	5
Programma Najaarsbijeenkomst 2021	6
Agenda ledenvergadering	7
Jaarverslag 2020-2021	8
Verantwoording Financiën	9
Verkooptafels en veiling	9
Veilingstukken najaar 2021	11
Producten van moderne handschaven III	15
Wat is dat?	23

De A&G Kroniek verschijnt tweemaal per jaar.

Redactie: John Boele

Redactieadres:

John Boele

Westerdreef 52

2152 CS Nieuw-Vennep

Tel: 0252 689228

Email: john.boele@gmail.com

Niets in deze uitgave mag, op welke wijze dan ook, worden gekopieerd en/of vermenigvuldigd zonder schriftelijke toestemming van het bestuur van de vereniging Ambacht & Gereedschap.

Ledenadministratie: Ria van den Bunt,
administratie@ambachtengereedschap.nl

Boedelcommissie: Jan Blaas, Jo Jacobs en Gerrit Snoek

Bankrekening: IBAN: NL15 INGB 0000 3007 41

BIC: INGBNL2A

t.n.v. Ambacht en Gereedschap

Bestuur Vereniging Ambacht & Gereedschap

Voorzitter:

Hein Coolen

voorzitter@ambachtengereedschap.nl

Diepenbrocklaan 4a

6711 GN Ede

Tel. (0318) 61 43 73

Secretaris:

Cees van der Graaf

secretaris@ambachtengereedschap.nl

Schuwacht 140

2941 EH Lekkerkerk

Tel. (0180) 66 36 88

Penningmeester: Rijk van den Bunt

penningmeester@ambachtengereedschap.nl

Nieuwe Steeg 85

3956 RC Leersum

Tel. (0343) 785 621

Leden:

Jan Blaas

boedelcommissie@ambachtengereedschap.nl

Platanenlaan 13

3911 PA Rhenen

Tel. 0317 61 63 63

Ben Boone

Euklaasdijk 10

4706 JA Roosendaal

Tel. 0165 55 70 69

Johan van Dijk

Grotestraat 74

6617 AK Bergharen

Tel. 06 5074 4738

www.ambachtengereedschap.nl